

Abstrakt

Cílem této diplomové práce je ukázat, že navzdory obecně sdíleným předsudkům současné americké drama neztratilo tradici “engaged” divadla a aktivně se podílí na kolektivním hledání alternativ k neoliberálnímu statu quo. Teoretická část začíná stručným přehledem současného stavu hegemonického řádu a pokouší se poskytnout srozumitelné pozadí toho, proč se věta “Je snazší představit si konec světa než konec kapitalismu” začala považovat za axiomatickou. Odtud přechází k posunu v probíhající antikapitalistické debatě a k příspěvkům, které do ní vnesla globální divadla. K odhalení kritického potenciálu americké scény práce využívá teoretický rámec, který vychází především ze dvou studií. První z nich je 2013 *Speculate This!* od uncertain commons, která se zasazuje o znovuzapojení samotné myšlenky budoucnosti, dnes na všech frontách uzavřené, a to přechodem od modu “firmativní spekulace”, aktivně využívaného neoliberalismem k reprodukci moci, k “afirmativní spekulaci”, která odmítá uzavírat horizonty toho, čím bychom se ještě potenciálně mohli stát. Způsob, jak toho dosáhnout, je vypůjčen z knihy Lauren Berlantové 2023 *On the Inconvenience of Other People*, která se zaměřuje na myšlenku “odnaučit se” našim vazbám na to, o čem si myslíme, že nás poutá k životu a organizuje náš svět. Analytická část se zaměřuje na šest dramatických děl: *The Flick* (2013) Annie Bakerové, “Elliotovu trilogii” Quiary Alegríi Hudese: *Elliot, A Soldier’s Fugue* (2006) a *Water by the Spoonful* (2012), *Songs of the Dragons Flying to Heaven* (2007) Young Jean Lee, *Fairview* (2018) Jackie Sibblies Drury a *Grasses of a Thousand Colors* (2009) Wallace Shawna. Každá kapitola věnovaná samostatné základní struktuře neoliberalismu (individualismus a podnikavost, rasově podmíněný subjekt a binární vztah příroda/společnost) se

snaží identifikovat opakující se scénář, v němž je tato struktura natolik nenaučená, že vytváří prostor pro afirmativní spekulace o alternative, byť jen na úrovni epizody.

Klíčová slova

Současné americké drama

Americké drama 21. století

Politické divadlo

Afirmativní spekulace

Firmativní spekulace

Neoliberalismus